

GJENNESTADTUNET 85

3160 STOKKE

TLF.: 410 67 532

VESTFOLD@JORDVERN.NO

WWW.JORDVERN.NO

ORG.NR.: 913 061 284

Til Horten kommune

Stokke, 1. april 2022

Høringsuttalelse til

Kommuneplanens arealdel 2022-2033 – Horten kommune

Vi viser til kommuneplanens arealdel for perioden 2022-2033 som ligger ute til offentlig ettersyn/høring med frist 8. april 2022.

Generelt

Jordvern Vestfold vil i den forbindelse vise til Regjeringens jordvernstrategi som sier at årlig omdisponering av dyrka jord ikke skal overstige 3000 dekar per år. Dere mottok sist uke et brev fra landbruks- og matminister Borch og kommunal- og distriktsminister Gram med tittelen «Bevar matjorda» som minnet dere på ansvaret som hviler på dere kommuner. Det forventes at dere bidrar aktivt til at det nasjonale jordvernmålet nås. Rent matematisk betyr det nasjonale jordvernmålet for Hortens vedkommende maksimal omdisponering på 6,6 dekar hvert år. Inklusive i målet om maksimal omdisponering i landet er omdisponering til de store samferdselsformålene. Og når nesten all dyrka og dyrkbar mark i Horten er av høyeste kvalitet, er det ingen grunn til at Horten skal styre mot noe annet enn en nullvisjon i forhold til omdisponering av dyrka og dyrkbar mark

Den pågående krigen i Ukraina truer matsikkerheten i Europa og i store deler av verden for øvrig, mange spår nå en global matkrise. Også klimaendringene er en trussel mot matsikkerheten, og dette setter jordvern på dagsorden som aldri før. Dyrka og dyrkbar jord er den viktigste ressursen for matproduksjon, både i dag og for kommende generasjoner. Denne ressursen må derfor forvaltes på en bærekraftig måte, jf. FNs bærekraftsmål som bl.a. peker på behovet for mer lokal matproduksjon og det å ta vare på produksjonsgrunnlaget. Jordvern er en grunnleggende forutsetning både for en bærekraftig utvikling og for samfunns- og matsikkerheten.

I Norge er dyrka jord en svært begrenset ressurs og utgjør bare ca. 3 % av vårt landareal, og store områder er kun egnet for grasproduksjon. Vi importerer nærmere 60 % av maten vi spiser. Vestfold og Horten er ett av de mest fruktbare og verdifulle jordbruksområdene i landet, hvor det dyrkes både matkorn og grønnsaker, frukt og bær. Det påhviler derfor kommunene i Vestfold et nasjonalt ansvar for å ta best mulig vare på denne viktige ressursen. Med dette som utgangspunkt vil Jordvern Vestfold på generelt grunnlag på det sterkeste fraråde Horten kommune å tillate nedbygging av dyrka og dyrkbar jord.

Vestfold Fylkeskommune vedtok i 2013 «Regional plan for bærekraftig utvikling» (RPBA). Planen ble revidert i 2019 og forplikter kommunene. Planen legger rammer for vekst og utvikling, samtidig som

den ivaretar viktige jordbruks, natur- og kulturverdier i Vestfold. Gjennom RPBA inngikk regional stat, Vestfold fylkeskommune og kommunene i fylket en forpliktende avtale. Selv om vi nå er et nytt fylke, gjelder RPBA for kommunene i tidligere Vestfold fylke. I planen anbefales at langsiktige utviklingsgrenser (LUG) angis i kommuneplanens arealdel. LUG har som formål å avklare arealer for kommunens langsiktige utbyggingsmønster og verne om store, sammenhengende jordbruks-, natur-, og kulturområder slik at kvaliteter av nasjonal og regional verdi ivaretas. I den reviderte planen pekes det på at potensialet for fortetting og transformasjon i byene bør tas i bruk før det åpnes for å ta inn nye arealer til utbyggingsformål, og det anbefales også at kommunene i sine planer bør prioritere å ta ut de arealene som inneholder dyrka og dyrkbar mark. Jordvern Vestfold anmoder Horten kommune om å følge disse føringene i RPBA, i større grad enn det som er gjort i planforslaget som nå er på høring. Der spilles det inn mange areal utenfor LUG.

Konkrete innspill til planen

Så til de konkrete forslagene i arealdelen til Hortens kommuneplan. Her er det flere arealer som foreslås omregulert fra LNF-områder til næringsareal, særlig i tilknytning til tettstedene Nykirke, Åsgårdstrand og Skoppum. Jordvern Vestfold er svært kritiske til disse forslagene og mener at det finnes alternative næringsarealer i kommunen som ikke vil legge beslag på jordbruksjord. Vi vil dessuten peke på at Vestfold er et regionalt arbeidsmarked med korte avstander, hvor arbeidsplasser ikke bør være et tungtveiende argument for en kommune for å bygge ned dyrka og dyrkbar jord. Vi minner i den sammenheng om at jordbruk også er næring!

Generelt bør kommunens behov for næringsarealer sees på under ett, og etablering av næringsarealer på skrinne skogarealer bør velges framfor å arealer med dyrka og dyrkbar jord. Vi vil for øvrig også peke på at gjennom en «bit for bit»-nedbygging av jordbruksarealer, fragmenteres arealene og hindrer effektiv matproduksjon, samtidig som det gjør veien kort til ytterligere nedbygging.

Nykirke, område nr. 1 og 3

Jordvern Vestfold ser positivt på at område nr. 3 foreslås opprettholdt som LNF-område, men er kritiske til at til sammen ca. 94 daa dyrkbar jord (område 1) foreslås omdisponert til næring. Det er grunn til å stille et stort spørsmål ved behovet for dette, for som kommunen selv påpeker, så har nabokommunen regulert ca. 410 daa til næringsområde vest for E18, ikke langt fra Nykirke, og det er grunn til å anta at dette også vil kunne dekke Horten kommunes behov for næringsarealer med tilknytning til E18.

Horten, område nr. 6

Jordvern Vestfold vil gi honnør til Horten kommune for å ville bevare dette arealet som LNF-område, til tross for stor medieoppmerksomhet og sterkt press fra ulike hold for å få etablert handelsvirksomhet på dette produktive jordbruksarealet. Vi vil i den forbindelse påpeke at her kan det dyrkes mathvete nok til ett brød per kvadratmeter i året, dvs. 21 000 brød i året! Det bør være langt viktigere enn at hortensere skal få tilgang til enda mer «duppeditter» som fyller opp hus og garasjer og som skaper enda mer forbruk, søppel og transportbehov, stikk i strid med FNs bærekraftmål!

Borre/Kirkebakken, område nr. 7 og 8

Jordvern Vestfold støtter forslaget om å hhv. tilbakeføre og opprettholde disse arealene som LNF-område. Vi vil også understreke at evt. etablering av handelsvirksomhet i dette området vil være svært uheldig, jf. forslag om evt. tomteareal for Biltema. Det er svært verdifulle jordbruksarealer i dette området og en slik etablering vil kunne legge ytterligere press på disse arealene.

Skoppum, område nr. 10

Jordvern Vestfold fraråder sterkt at dette arealet, som er dyrka mark, skal omdisponeres til næring. Vi påpeker at også statsforvalteren og fylkeskommunen har innsigelser mot en slik omdisponering. Det er nevnt at ved en evt. omdisponering vil matjordlaget bli tatt vare på ved å flyttes til et annet område, noe vi er svært kritiske til, bl.a. fordi dette er en svært usikker metode mht. å opprettholde produksjonsgrunnlaget. Jordflytting bør kun benyttes som et avbøtende tiltak når ingen andre alternativer finnes, f.eks. i forbindelse med enkelte samferdselsprosjekter.

Åsgårdstrand, område 11, 12 og 23

Arealene 11 og 12 foreslås omdisponert fra LNF til næringsarealer, mens 23 foreslås omdisponert fra idrett til boliger. Jordvern Vestfold har tidligere påpekt at gjenværende landbruksområder i og rundt Åsgårdstrand bør bevares (jf. uttalelse til områdeplan for Åsgårdstrand i 2018). Dette inkluderer også dyrkbar jord som er en ressurs med tanke på framtidig behov for matproduksjon. Vi mener derfor at 11 og 12 bør videreføres som LNF og 23 bør omreguleres fra idrett til LNF. Sistnevnte er del av et større skogsområde, og ved å regulere denne delen til bolig vil det kunne føre til betydelig press også på resten av skogsarealet i området. Vi har også vært i kontakt med Skjærgaarden Gartneri og støtter deres innspill fullt ut.

Avslutningsvis vil vi minne om at det ikke er noe automatikk i at områder som ligger inne i en kommuneplan skal bli detaljregulert. Det kan komme opp nye detaljer i en sak og det kan, som for jordvernets del, gis klare og tydeligere signaler fra overordnet myndighet etter at en kommuneplan er vedtatt. Og kommunen har ikke noen økonomiske forpliktelser overfor utbyggere. [Et godt eksempel på dette er de omdiskuterte byggeplanene på Borgheim Syd i Færder.](#)

Vi minner også kommunen om at det [anerkjente arkitektkontoret SNØHETTA har laget et par mulighetsstudier](#) knyttet til utviklingen av Horten, og særlig Skoppum som en miljøbydel. Uten å bygge ned matjord. De ble laget i forbindelse med valg av InterCity-trasé gjennom kommunen. Nå er tiden inne for å høre på og realisere disse gode rådene.

Lykke til med slutføring av kommuneplanprosessen og en arealplanlegging som fortsatt sikrer generasjoner mat fra den verdifulle matjorda i Horten kommune.

Vennlig hilsen

Hans Huseby,

leder i Jordvern Vestfold